

get sige Noget om Hundehul og Sligt, skjøndt jeg er ligesaa overbevist om, at Mange, som have seilet under hans Flag, have gjort det. (M. Hansen: Hvem har det? Nævn dem!)

Formanden: Det er Forhold, som skulle være passerede udenfor Salen, og som saaledes ikke egne sig til at fremdrages her.

Berg: Derimod skal jeg henholde mig til en Udtalelse af det ærede Medlem, der er falden her i Rigsdagen i forrige Samling, nemlig, at den almindelige Værnepligt f. Ex. vilde gaae med i Løbet. Denne Udtalelse er gaaet Landet rundt, og den kan ganske vist i Fremtiden — jeg siger ikke, at den allerede nu har gjort Skade; thi at den har kunnet bidrage til nogle enkelte Meiers Valg, det anseer jeg ikke for nogen Skade, — efterat det foreliggende Forslag er vedtaget, gjøre Skade, ved at vedligeholde en Vængstelse hos Folket udover det, som maa anses for at være Begrundet. Efter min Opfattelse kan der ikke være den fjerneste Frygt i saa Henseende. Den almindelige Værnepligt have vi ikke haft saaledes, som jeg mener, at vi skulde have den siden 1849; thi saalænge den Rige ved en Klav Skillingen kan fritage sig for Værnepligten, have vi ikke den almindelige Værnepligt. Men jeg nærer ogsaa den Overbeviisning, at den nye Rigsdag vil i et af sine første Hovedarbejder lægge for Dagen, at den i en endnu høiere Grad vil den almindelige Værnepligt ved nemlig i den nye Herorganisationsplan væsentligt at affstatte Stillingvæsenet. Det skulde glæde mig, hvis det stete; thi det kunde dog være et Beviis for, at den Frygt, jeg her har omtalt, i alt Fald burde ligge temmelig langt borte. Det Forslag, der her ligger for, er Femtejuni-loven i alle Stykker i dens Aand og Tanke, om ikke ganske i dens Ord, undtagen med Hensyn til Landsthingets Sammensætning (M. Jensen: Nei!). Det ærede Medlem siger „Nei“; det bliver saa hans Sag at bevise sit Nei. Med Hensyn til Landsthingets Sammensætning, har man deels holdt sig paa det gamle bekjendte Grundlag, og deels er man paa en vis Maade gaaet ud fra § 44; thi det maae vi ogsaa erindre — og jeg siger det, for muligen at bi-

drage Mit til, saafremt dette Forslag skulde blive til Lov, nogenlunde at forlige Stemningen med, hvad der er skeet — at Grundloven af 5te Juni gennem dens § 44 giver tilfælde, at Folket ikke i den Forstand, som med Hensyn til Folkethinget, eller Valgretten til Landsthinget, idet Folket blot gennem Lov og ikke gennem Grundlovsforandring kan berøves denne. Denne Paragraph er nu udstedt i den nye Forsatning, idet denne, — jeg indrømmer det, paa en uheldig og reactionair Maade —, ligesom er en Udvikling af den Tanke, der ligger i § 44; thi vel har man ikke et samlet Communalraad for By og Land, men man har sagt; Gennem Rigsdagen er der udkommet Love, som omhandle Communal- og Amtsraadsvalgene; Principet for Valgene til de første er beholdt for Valget af Valgmændene i Kjøbstæderne, og Principet for de sidste, endda noget friere, fremkommer, idet vi beholde, istedetfor Afstemning i Sogneforstanderskaberne, frie Valgmandsvalg i enhver Commune. Det samme Princip er endvidere fastholdt med Hensyn til de fødte Bølgere paa Landet, og selv de Kongevalgte have jo noget Tilsvarende i den kongevalgte Borgemeister og kongevalgte Amtmand. Det kan derfor siges at være et Slags Udvikling af § 44, og det afstiller sig i flere væsentlige Henseender fra, hvad der forelaa for os ifjor. Forslaget ifjor sønderbrød nemlig Femtejuni Grundlovens Princip, ikke blot derved, at det udstød over Halvdelen af de nuværende Bølgere til Landsthinget, men ogsaa derved, at det bestemte en Afvinding i 3 Classer og i det Hele ved den Valgmaade, det foreskrev. I disse Henseender har det foreliggende Forslag efter min Opfattelse ikke uvæsentlige Fortrin, skjøndt jeg er meget villig til at tiltræde enhver Udtalelse om, at det med Hensyn til Landsthinget desuagtet hviler paa et grundfast Princip, men af alle de Forslag, som have været fremme med Haab om at blive gennemførte, maa jeg dog betragte det nu foreliggende som det mindst usornuflige. Det er nu mit Haab, at dette Forslag vil kunne bruges; og jeg er ikke overbevist om, at vore Modstandere ikke kunne sege Ret deri, at det kan bringe Held og Velsignelse for Fædrelandet. Men det er ganske vist, at Folket da alvorligt